Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 1. augusta 2025*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Dane – Spoločný systém zdaňovania uplatňovaný v prípade materských spoločností a dcérskych spoločností v rozličných členských štátoch – Smernica 2011/96/EÚ – Článok 4 ods. 1 písm. a) – Zákaz zdanenia ziskov prijatých materskou spoločnosťou – Zamedzenie dvojitému zdaneniu dividend – Pôsobnosť – Regionálna daň z výrobných činností – Zahrnutie 50 % dividend prijatých materskými spoločnosťami do základu tejto dane“

V spojených veciach C-92/24 až C-94/24,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podané rozhodnutiami Corte di giustizia tributaria di secondo grado della Lombardia (Daňový súd druhého stupňa pre Lombardsko, Taliansko) zo 6. októbra 2023 a doručené Súdnemu dvoru 24. januára 2024, ktoré súvisia s konaniami:

Banca Mediolanum SpA

proti

Agenzia delle Entrate – Direzione regionale della Lombardia,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory I. Jarukaitis, sudcovia N. Jääskinen, A. Arabadžiev, M. Condinanzi a R. Frendo (spravodajkyňa),

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Banca Mediolanum SpA, v zastúpení: G. Escalar a A. Siragusa, avvocati,

– talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci G. Rocchitta, avvocato dello Stato,

* Jazyk konania: taliančina.

– Európska komisia, v zastúpení: A. Ferrand, W. Roels a P. Rossi, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 27. marca 2025,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 4 smernice Rady 2011/96/EÚ z 30. novembra 2011 o spoločnom systéme zdaňovania uplatňovanom v prípade materských spoločností a dcérskych spoločností v rozličných členských štátoch (Ú. v. EÚ L 345, 2011, s. 8).

2 Tieto návrhy boli podané v rámci sporov medzi bankou Banca Mediolanum SpA na jednej strane a Agenzia delle Entrate – Direzione regionale della Lombardia (daňová správa, regionálne riaditeľstvo Lombardsko, Taliansko) (ďalej len „daňová správa“) na druhej strane vo veci žiadostí o čiastočné vrátenie „imposta regionale sulle attività produttive“ (regionálna daň z výrobných činností) (ďalej len „IRAP“).

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenie 4 smernice Rady 2003/123/ES z 22. decembra 2003, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 90/435/EHS o spoločnom systéme zdanenia uplatniteľnom v prípade materských a dcérskych spoločností rôznych členských štátov (Ú. v. EÚ L 7, 2004, s. 41; Mim. vyd. 09/002, s. 3).

„Článok 2 smernice [Rady] 90/435/EHS [z 23. júla 1990 o spoločnom systéme zdaňovania uplatňovanom v prípade materských spoločností a dcérskych spoločností v rozličných členských štátoch (Ú. v. ES L 225, 1990, s. 6; Mim. vyd. 09/001, s. 147)] definuje spoločnosti, ktoré patria do jej pôsobnosti. Príloha obsahuje zoznam spoločností, pri ktorých sa smernica uplatňuje. …“

4 Podľa odôvodnení 1 a 3 smernice 2011/96:

„(1) Smernica [90/435] bola opakovane podstatným spôsobom zmenená a doplnená. Keďže sa majú vykonať ďalšie zmeny a doplnenia, v záujme jasnosti by sa mala prepracovať.

…

(3) Cieľom tejto smernice je oslobodiť dividendy a iné prerozdelenie ziskov, ktoré sú vyplácané dcérskymi spoločnosťami ich materským spoločnostiam, od zrážkovej dane a vylúčiť dvojité zdanenie týchto príjmov na úrovni materskej spoločnosti.“

5 Článok 2 smernice 2011/96 stanovuje:

„Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto definície:

a) ‚spoločnosť členského štátu‘: každá spoločnosť:

…

iii) … podlieha jednej z daní vymenovaných v časti B prílohy I bez možnosti voľby alebo vyňatia, alebo akejkoľvek inej dani, ktorá môže ktorúkoľvek z uvedených daní nahradiť.

…“

6 V znení pred zmenami vykonanými smernicou Rady 2014/86/EÚ z 8. júla 2014 (Ú. v. EÚ L 219, 2014, s. 40), ktorú boli členské štáty povinné prebrať do vnútroštátneho práva do 31. decembra 2015, článok 4 ods. 1 smernice 2011/96 stanovoval:

„Keď materská spoločnosť alebo jej stála prevádzkareň na základe združenia materskej spoločnosti s jej dcérskou spoločnosťou dostáva prerozdelené zisky, štát materskej spoločnosti a členský štát jej stálej prevádzkarne, okrem prípadu likvidácie dcérskej spoločnosti buď:

a) upustí od zdanenia takýchto ziskov, alebo

b) zdaní tieto zisky, pričom oprávni materskú spoločnosť a stálu prevádzkareň odrátať si od dane zlomok dane z príjmu právnických osôb spojenú s týmito ziskmi a platenú dcérskymi spoločnosťami a všetkými úrovňami, ktoré sú pod nimi, za podmienky, že všetky úrovne spadajú pod definície stanovené v článku 2 a že sa na všetkých úrovniach splnia požiadavky stanovené v článku 3, do výšky limitu zodpovedajúcej dane.“

7 V nadväznosti na zmeny vykonané smernicou 2014/86 článok 4 ods. 1 písm. a) smernice 2011/96 znie:

„…

a) upustí od zdanenia takýchto ziskov v rozsahu, v akom tieto zisky nie sú daňovým výdavkom u dcérskej spoločnosti, a zdaní takéto zisky v rozsahu, v akom sú daňovým výdavkom u dcérskej spoločnosti.“

8 Podľa článku 4 ods. 3 smernice 2011/96:

„Každému členskému štátu sa ponecháva možnosť stanoviť, že akékoľvek poplatky vzťahujúce sa na vlastníctvo [podiel – *neoficiálny preklad*] a akékoľvek straty pochádzajúce z rozdelenia ziskov dcérskej spoločnosti nemožno odrátať zo zdaniteľných ziskov materskej spoločnosti.

Tam, kde sú náklady na riadenie týkajúce sa vlastníctva [na správu podielu – *neoficiálny preklad*] v takomto prípade určené paušálne, určené množstvo nemôže presiahnuť 5 % ziskov rozdelených dcérskou spoločnosťou.“

9 Príloha I k tejto smernici v časti B, nazvanej „Zoznam daní uvedených v článku 2 písm. a) bodu iii)“, vymenúva tieto dane:

„…

– imposta sul reddito delle società v Taliansku,

…“

Talianske právo

10 Článok 89 decreto del Presidente della Repubblica n. 917 – Approvazione del testo unico delle imposte sui redditi (dekrét prezidenta republiky č. 917 o schválení konsolidovaného znenia týkajúceho sa daní z príjmov) z 22. decembra 1986 (GURI č. 302 z 31. decembra 1986, riadna príloha č. 126, ďalej len „TUIR“) uvádza:

„…

2. Zisky rozdelené v akejkoľvek forme a akokoľvek pomenované… nepredstavujú časť príjmu v hospodárskom roku, v ktorom boli prijaté, pretože sú do výšky 95 % sumy príjmu prijímajúcej spoločnosti alebo prevádzkarne vylúčené. …

…“

11 Článok 2 decreto legislativo n. 446 – Istituzione dell’imposta regionale sulle attività produttive, revisione degli scaglioni, delle aliquote e delle detrazioni dell’Irpef e istituzione di una addizionale regionale a tale imposta, nonché riordino della disciplina dei tributi locali (legislatívny dekrét č. 446 o zavedení regionálnej dane z výrobných činností, revízii daňových splátok, sadzieb a odpočítaní dane z príjmov fyzických osôb a zavedení regionálnej dodatočnej dane k tejto dani, ako aj reorganizácii právnej úpravy miestnej dane) z 15. decembra 1997 (GURI č. 298 z 23. decembra 1997, riadna príloha č. 252, ďalej len „legislatívny dekrét č. 446/1997“), stanovuje:

„1. Podmienka uplatnenia [IRAP] spočíva v obvyklom vykonávaní samostatne organizovanej činnosti zameranej na výrobu tovaru alebo obchodovanie s ním alebo na poskytovanie služieb. …“

12 Podľa článku 4 tohto legislatívneho dekrétu:

„[IRAP] sa uplatní na čistú hodnotu výroby pochádzajúcu z činnosti vykonávanej na území regiónu.

…“

13 Legislatívny dekrét č. 446/1997 bol zmenený legge n. 244 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2008) [zákon č. 244 o právnej úprave týkajúcej sa vypracovania ročného a viacročného štátneho rozpočtu (zákon o rozpočte na rok 2008)] z 24. decembra 2007 (GURI č. 300 z 28. decembra 2007, riadny dodatok č. 285) (ďalej len „zmenený legislatívny dekrét č. 446/1997“). Článok 6 zmeneného legislatívneho dekrétu č. 446/1997 s názvom „Stanovenie čistej hodnoty výnosov bánk a iných finančných subjektov a spoločností“ stanovuje:

„1. … základ dane sa určí algebrickým súčtom nasledujúcich položiek výkazu ziskov a strát zostaveného podľa súvahy…:

a) čistý bankový výnos znížený o 50 % dividend;

…“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

14 V zdaňovacích obdobiach 2014 a 2015 Banca Mediolanum, banka, ktorá je daňovým rezidentom Talianska, a Mediolanum SpA, dcérska spoločnosť banky Banca Mediolanum, ktorá je tiež daňový rezident Talianska a s ktorou sa táto banka zlúčila pred podaním návrhov na začatie prejudiciálneho konania, vlastnili podiely vo viacerých spoločnostiach, ktoré mali svoje daňové rezidencie v iných členských štátoch Európskej únie.

15 Banca Mediolanum a Mediolanum prijímali dividendy od týchto dcérskych spoločností a zahrnuli ich do základu dane pre „imposta sur reddito delle società“ (daň z príjmov právnických osôb, ďalej len „IRES“) uvedeného v prílohe I časti B k smernici 2011/96 do výšky 5 % ich sumy v súlade s článkom 89 ods. 2 TUIR.

16 Tieto spoločnosti ako finanční sprostredkovatelia zahrnuli tieto dividendy aj do základu dane IRAP vo výške 50 % ich sumy podľa ustanovení článku 6 ods. 1 písm. a) zmeneného legislatívneho dekrétu č. 446/1997.

17 Po tom, čo Banca Mediolanum usúdila, že toto ustanovenie je v rozpore s článkom 4 smernice 2011/96, podala na daňový úrad tri žiadosti o vrátenie časti IRAP vyplývajúcej zo zahrnutia súm zodpovedajúcich 50 % dividend prijatých od dcérskych spoločností so sídlom v iných členských štátoch do základu tejto dane.

18 Daňová správa zamietla tieto žiadosti z dôvodu, že článok 6 ods. 1 písm. a) zmeneného legislatívneho dekrétu č. 446/1997 nie je v rozpore s článkom 4 smernice 2011/96, keďže toto ustanovenie sa má uplatňovať len na dane z príjmov, a nie aj na IRAP.

19 Banca Mediolanum podala proti zamietavým rozhodnutiam daňovej správy žaloby na Commissione tributaria provinciale di Milano (Provinčný daňový súd Miláno, Taliansko), ktorý vydal tri rozsudky potvrdzujúce tieto rozhodnutia.

20 Banca Mediolanum preto podala proti týmto rozsudkom odvolanie na Corte di giustizia tributaria di secondo grado della Lombardia (Daňový súd druhého stupňa pre Lombardsko, Taliansko), ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.

21 Tento súd sa s odkazom na článok 4 smernice 2011/96 v znení predchádzajúcej zmeny vykonanej smernicou 2014/86 domnieva, že zákaz, vyplývajúci z tohto článku 4 a spočívajúci v posudzovaní ziskov vyplatených dcérskou spoločnosťou so sídlom v jednom členskom štáte materskej spoločnosti so sídlom v inom členskom štáte ako zdaniteľných v rozsahu presahujúcom 5 % ich sumy, by sa mohol uplatniť aj na IRAP.

22 V tejto súvislosti vnútroštátny súd pripomína, že IRAP sa v súlade s článkami 2 a 4 legislatívneho dekrétu č. 446/1997, ktorým bola táto daň zavedená, uplatní jednak pod podmienkou obvyklého vykonávania samostatnej organizovanej činnosti určenej na výrobu tovaru alebo obchodovanie s ním alebo na poskytovanie služieb a jednak na čistú hodnotu výnosu vyplývajúceho z činnosti vykonávanej na území dotknutého talianskeho regiónu.

23 Tento súd však usudzuje, že z rozsudkov zo 17. mája 2017, AFEP a i. (C-365/16, EU:C:2017:378), ako aj zo 17. mája 2017, X (C-68/15, EU:C:2017:379), vyplýva, že článok 4 smernice 2011/96 zakazuje členským štátom uplatniť akúkoľvek formu zdanenia dividend vyplácaných materským spoločnostiam so sídlom v členskom štáte ich dcérskymi spoločnosťami, ktoré sú rezidentmi iných členských štátov, nad 5 % sumy týchto dividend.

24 Podľa uvedeného súdu ak by bolo možné konštatovať, že na IRAP sa vzťahuje tento zákaz, článok 6 ods. 1 písm. a) zmeneného legislatívneho dekrétu č. 446/1997 by bol nezlučiteľný so smernicou 2011/96, keďže toto ustanovenie ukladá bankám a iným finančným sprostredkovateľom, ktorí majú postavenie materských spoločností v zmysle tejto smernice, povinnosť uplatniť IRAP na 50 % dividend, ktoré tieto spoločnosti prijali od spoločností so sídlom v iných členských štátoch, kvalifikovaných ako dcérske spoločnosti na účely uvedenej smernice.

25 Za týchto podmienok Corte di giustizia tributaria di secondo grado della Lombardia (Daňový súd druhého stupňa pre Lombardsko) rozhodol v každom z odvolacích konaní, ktoré prejednáva, prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Je voľba Talianskej republiky vyplývajúca z článku 6 ods. 1 [zmeneného] legislatívneho dekrétu č. 446/1997, ktorá sa týka uplatnenia IRAP na 50 % dividend prijatých finančnými sprostredkovateľmi so sídlom v Taliansku, ktorí sa považujú za materské spoločnosti na účely smernice [2011/96], a prerozdeľovaných spoločnosťami so sídlom v iných členských štátoch…, ktoré sa na účely uvedenej smernice považujú za dcérske spoločnosti, pričom materské spoločnosti nie sú oprávnené odpočítať z IRAP časť dane z príjmov právnických osôb týkajúcu sa týchto [ziskov], ktorú zaplatili dcérske spoločnosti, zlučiteľná so zákazom zdaňovania ziskov, ktoré materské spoločnosti so sídlom v členskom štáte získali od dcérskych spoločností so sídlom v iných členských štátoch, sadzbou vyššou ako 5 % sumy uvedenej v článku 4 [uvedenej] smernice?“

O prejudiciálnej otázke

26 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora v rámci konania na základe spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom zakotveného v článku 267 ZFEÚ prislúcha Súdnemu dvoru poskytnúť súdu, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, odpoveď potrebnú na rozhodnutie vo veci, o ktorej tento súd rozhoduje. Z tohto hľadiska Súdnemu dvoru prináleží v prípade potreby preformulovať otázky, ktoré sú mu položené. V tejto súvislosti mu prináleží získať zo všetkých informácií, ktoré mu poskytol vnútroštátny súd, a najmä z odôvodnenia jeho návrhu na začatie prejudiciálneho konania, prvky práva Únie, ktoré si vyžadujú výklad so zreteľom na predmet sporu [rozsudok z 30. apríla 2024, M.N. (EncroChat), C-670/22, EU:C:2024:372, bod 78 a citovaná judikatúra].

27 Pokiaľ ide o daňové zaobchádzanie so ziskami, ktoré dcérska spoločnosť vypláca svojej materskej spoločnosti, s výnimkou ziskov rozdelených v súvislosti s likvidáciou tejto dcérskej spoločnosti, článok 4 ods. 1 smernice 2011/96 ponecháva členským štátom výslovne voľbu medzi systémom stanoveným v tomto odseku 1 písm. a) (ďalej len „systém oslobodenia“) a systémom upraveným v uvedenom odseku 1 písm. b) (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. marca 2025, John Cockerill, C-135/24, EU:C:2025:176, body 27 a 28, ako aj citovanú judikatúru). Ak si členský štát zvolil jeden z týchto systémov, ustanovenie týkajúce sa druhého systému nie je relevantné (pozri v tomto

zmysle rozsudky z 19. decembra 2019, Brussels Securities, C-389/18, EU:C:2019:1132, bod 32, a z 12. mája 2022, Schneider Electric a i., C-556/20, EU:C:2022:378, bod 63, ako aj citovanú judikatúru).

28 Okrem toho článok 4 ods. 3 smernice 2011/96 stanovuje, že členské štáty si ponechávajú možnosť stanoviť, že poplatky vzťahujúce sa na podiel materskej spoločnosti na základnom imaní dcérskej spoločnosti nemožno odrátať zo zdaniteľných ziskov materskej spoločnosti. Z tohto ustanovenia takisto vyplýva, že tam, kde sú náklady na správu podielu v takomto prípade určené paušálne, určené množstvo nemôže presiahnuť 5 % ziskov rozdelených dcérskou spoločnosťou (rozsudky zo 17. mája 2017, AFEP a i., C-365/16, EU:C:2017:378, bod 23, ak aj zo 17. mája 2017, X, C-68/15, EU:C:2017:379, bod 72).

29 V prejednávanej veci zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že Talianska republika uplatňuje systém oslobodenia od dane. Nad rámec zdanenia dividend rozdelených materským spoločnostiam so sídlom v Taliansku ich dcérskymi spoločnosťami v rozsahu zodpovedajúcom 5 % ich sumy z titulu IRES a v súlade s článkom 89 ods. 2 TUIR však vnútroštátna právna úprava v podstate vyžaduje zahrnutie 50 % týchto dividend do základu inej dane, a to IRAP, nezávisle od pôvodu uvedených dividend.

30 Za týchto podmienok treba konštatovať, že vnútroštátny súd sa svojou otázkou v podstate pýta, či sa má článok 4 smernice 2011/96 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, na základe ktorej členský štát, ktorý si zvolil systém oslobodenia od dane, môže zdaniť dividendy, v rozsahu presahujúcom 5 % ich sumy, ktoré prijímajú finanční sprostredkovatelia so sídlom v tomto členskom štáte ako materské spoločnosti v zmysle tejto smernice od svojich dcérskych spoločností, ktoré sú rezidentmi iných členských štátov, vrátane prípadov, keď sa toto zdanenie uskutočňuje prostredníctvom dane, ktorá nie je daňou z príjmov právnických osôb, ale zahŕňa do svojho základu tieto dividendy alebo ich časť.

31 Treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou dvora je na jednej strane pri výklade ustanovenia práva Únie potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (pozri rozsudky zo 17. novembra 1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, bod 12, a z 25. februára 2025, BSH Hausgeräte, C-339/22, EU:C:2025:108, bod 27). Na druhej strane výklad ustanovenia práva Únie nemôže mať za následok odstránenie akéhokoľvek potrebného účinku jasného a presného znenia tohto ustanovenia. Ak teda význam ustanovenia práva Únie jednoznačne vyplýva zo znenia samotného ustanovenia, Súdny dvor sa nemôže od tohto výkladu odchýliť (rozsudky z 25. januára 2022, VYSOČINA WIND, C-181/20, EU:C:2022:51, bod 39, a z 13. októbra 2022, Gmina Wieliszew, C-698/20, EU:C:2022:787, bod 83).

32 V prvom rade z doslovného znenia článku 4 ods. 1 písm. a) smernice 2011/96 jasne vyplýva, že členský štát, ktorý si zvolil systém oslobodenia od dane, upustí od zdanenia ziskov, ktoré materská spoločnosť so sídlom v tomto členskom štáte prijíma od svojich dcérskych spoločností so sídlom v iných členských štátoch.

33 V tejto súvislosti, pokiaľ ide o znenie tohto ustanovenia vyplývajúce zo zmeny zavedenej smernicou 2014/86, Súdny dvor konštatoval, že uplatnenie uvedeného ustanovenia sa neobmedzuje na konkrétnu daň (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. mája 2017, AFEP a i., C-365/16, EU:C:2017:378, body 5 a 33). K tomuto konštatovaniu dospel aj v súvislosti s článkom 4 ods. 1 prvou zarážkou smernice 90/435 (pozri v tomto zmysle rozsudok

z 12. mája 2022, Schneider Electric a i., C-556/20, EU:C:2022:378, bod 47), ktorý zodpovedá zneniu článku 4 ods. 1 písm. a) smernice 2011/96 uvedenému vnútroštátnym súdom, ako aj všetkými účastníkmi konania v ich písomných pripomienkach.

34 Súdny dvor tak rozhodol, že článok 4 ods. 1 písm. a) smernice 2011/96, zmenenej smernicou 2014/86, sa má vykladať v tom zmysle, že bráni daňovému opatreniu stanovenému členským štátom, ktorého rezidentom je materská spoločnosť, ktoré stanovuje výber dane pri vyplácaní dividend materskou spoločnosťou a ktorej základ tvoria sumy vyplatených dividend, vrátane súm pochádzajúcich od dcérskych spoločností tejto spoločnosti, ktoré nie sú rezidentmi (rozsudok zo 17. mája 2017, AFEP a i., C-365/16, EU:C:2017:378, bod 35).

35 Preto, pokiaľ ide o doslovný výklad, článok 4 ods. 1 písm. a) smernice 2011/96 sa má vykladať v tom zmysle, že systém oslobodenia od dane, ktorý stanovuje, sa vzťahuje na každú daň zahŕňajúcu do svojho základu dividendy, ktoré materská spoločnosť prijme od svojich dcérskych spoločností so sídlom v iných členských štátoch.

36 V druhom rade z kontextuálneho hľadiska treba pripomenúť, že odôvodnenie 4 smernice 2003/123, ktorou bola zmenená smernica 90/435, ktorá bola prepracovaná smernicou 2011/96, ako je uvedené v jej odôvodnení 1, uvádza, že článok 2 smernice 90/435 definuje spoločnosti, ktoré patria do jej pôsobnosti, a že príloha tejto smernice obsahuje zoznam spoločností, na ktoré sa vzťahuje.

37 V tejto súvislosti článok 2 písm. a) bod iii) smernice 2011/96 a príloha I časť B k tejto smernici vymenúvajú na účely označenia spoločností z členských štátov, ktoré by mali patriť do pôsobnosti tejto smernice, vnútroštátne dane, ktorým tieto spoločnosti zvyčajne podliehajú (pozri analogicky rozsudok z 8. júna 2000, Epson Europe, C-375/98, EU:C:2000:302, bod 22).

38 Na rozdiel od toho, čo tvrdí talianska vláda, hoci článok 2 smernice 2011/96 definuje pôsobnosť *ratione personae* tejto smernice, tento článok naopak nie je relevantný na účely určenia jej vecnej pôsobnosti. Preto skutočnosť, že IRAP nie je súčasťou daní uvedených v prílohe I časti B k tejto smernici, na ktorú odkazuje jej článok 2 písm. a) bod iii), vôbec neznamená, že táto daň je vylúčená z vecnej pôsobnosti uvedenej smernice.

39 V treťom a v poslednom rade z teleologického hľadiska, ako vyplýva z jej odôvodnenia 3, smernica 2011/96 sleduje cieľ zamedziť dvojitému zdaneniu ziskov rozdelených dcérskou spoločnosťou jej materskej spoločnosti na úrovni materskej spoločnosti.

40 Okrem toho podľa judikatúry Súdneho dvora na účely dosiahnutia cieľa daňovej neutrality rozdeľovania zisku dcérskou spoločnosťou so sídlom v členskom štáte jej materskej spoločnosti so sídlom v inom členskom štáte má smernica 2011/96 najmä prostredníctvom pravidla stanoveného v jej článku 4 ods. 1 písm. a) za cieľ zamedziť dvojitému zdaneniu tohto zisku z hospodárskeho hľadiska, teda zabrániť tomu, aby sa rozdelené zisky zdaňovali najprv u dcérskej spoločnosti a potom u materskej spoločnosti (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudky z 12. mája 2022, Schneider Electric a i., C-556/20, EU:C:2022:378, bod 45; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok z 13. marca 2025. septembra 2006, John Cockerill, C-135/24, EU:C:2025:176, bod 33).

41 Keďže cieľom tejto smernice je zamedziť dvojitému zdaneniu týchto ziskov „z hospodárskeho hľadiska“, treba konštatovať, že systém oslobodenia sa vzťahuje na každú daň, ktorá v členskom štáte sídla materskej spoločnosti zahŕňa do svojho základu aspoň časť uvedených ziskov, bez ohľadu na jej povahu.

42 V prejednávanej veci novelizovaný legislatívny dekrét č. 446/1997 v článku 6 ods. 1 stanovuje, že pokiaľ ide o finančných sprostredkovateľov, základ IRAP tvorí algebrická suma viacerých zložiek, medzi ktorými sa v písmene a) tohto ustanovenia nachádza čistý bankový výnos znížený o 50 % dividend.

43 Keďže, ako spresňuje talianska vláda, čistý bankový výnos zahŕňa všetky dividendy, článok 6 ods. 1 písm. a) novelizovaného legislatívneho dekrétu č. 446/1997 má za následok, že 50 % dividend je zahrnutých do základu IRAP, ktorej podliehajú finanční sprostredkovatelia, nezávisle od pôvodu týchto dividend.

44 Za týchto podmienok treba konštatovať, že systém oslobodenia od dane bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá umožňuje zahrnúť dividendy, ktoré materská spoločnosť prijme od svojich dcérskych spoločností so sídlom v iných členských štátoch, do základu dane, akou je IRAP, nad rámec zahrnutia týchto dividend v rozsahu zodpovedajúcom 5 % ich sumy do základu dane z príjmov právnických osôb, akou je IRES.

45 Okrem toho vzhľadom na tvrdenie talianskej vlády, podľa ktorého výsledok uvedený v predchádzajúcom bode môže v podstate viesť k obrátenej diskriminácii materskej spoločnosti so sídlom v Taliansku, ktorá prijíma dividendy od svojich talianskych dcérskych spoločností, čo je údajne v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania, treba konštatovať, že situácia, na ktorú sa odvoláva táto vláda, je čisto vnútornou záležitosťou Talianskej republiky.

46 Podľa judikatúry sa však nemožno odvolávať na zásadu rovnosti zaobchádzania zakotvenú v práve Únie vo výlučne vnútroštátnej situácii. V takejto situácii prináleží vnútroštátnym súdom posúdiť, či existuje diskriminácia zakázaná vnútroštátnym právom, a prípadne určiť, ako má byť táto diskriminácia odstránená (uznesenie z 5. apríla 2004, Mosconi a Ordine degli Ingegneri di Verona e Provincia, C-3/02, EU:C:2004:224, bod 53, ako aj citovaná judikatúra; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok z 2. apríla 2020, PF a i., C-830/18, EU:C:2020:275, bod 35, ako aj citovanú judikatúru).

47 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na prejudiciálnu otázku odpovedať tak, že článok 4 smernice 2011/96 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, na základe ktorej členský štát, ktorý si zvolil systém oslobodenia od dane, môže zdaniť dividendy, v rozsahu presahujúcom 5 % ich sumy, ktoré prijímajú finanční sprostredkovatelia so sídlom v tomto členskom štáte ako materské spoločnosti v zmysle tejto smernice od svojich dcérskych spoločností, ktoré sú rezidentmi iných členských štátov, vrátane prípadov, keď sa toto zdanenie uskutočňuje prostredníctvom dane, ktorá nie je daňou z príjmov právnických osôb, ale zahŕňa do svojho základu tieto dividendy alebo ich časť.

O trovách

48 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

Článok 4 smernice Rady 2011/96/EÚ z 30. novembra 2011 o spoločnom systéme zdaňovania uplatňovanom v prípade materských spoločností a dcérskych spoločností v rozličných členských štátoch

sa má vykladať v tom zmysle, že:

bráni vnútroštátnej právnej úprave, na základe ktorej členský štát, ktorý si zvolil systém upravený v odseku 1 písm. a) tohto článku, môže zdaniť dividendy, v rozsahu presahujúcom 5 % ich sumy, ktoré prijímajú finanční sprostredkovatelia so sídlom v tomto členskom štáte ako materské spoločnosti v zmysle tejto smernice od svojich dcérskych spoločností, ktoré sú rezidentmi iných členských štátov, vrátane prípadov, keď sa toto zdanenie uskutočňuje prostredníctvom dane, ktorá nie je daňou z príjmov právnických osôb, ale zahŕňa do svojho základu tieto dividendy alebo ich časť.

Podpisy